

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatvs
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 14. Mortificatione obtineri puritatem, lumen[que] internum res
diuinæ contemplandi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

288 TRACTATVS DE SVI

nem: sic qui mortificād studium ne-
dum cōplexus est, nō debet idēo ab-
randi consuetudine abstinere, cum i-
psa oratione Deo cum pījs desiderij
oblata à Deo & voluntatem & vires
mortificationis exercendæ consequi
possit. Nam et si mortificatio orationi
maximum præsidium affert, tamen
ipsa oratio idēo non destituitur sua vi
& impetrandi & merendi, si aliaz con-
ditiones necessariaꝝ non defint.

C A P V T XIV.

Mortificatione speciatim iuuari orati-
nem, eoq; obtineri puritatē lumenqu;
internum res diuinas con-
templandi.

E T's i mortificatio qualicunq; que
orādi modo & formæ suam vim
& efficaciam conciliet, peculiaꝝ
tamen affert orationi mentali, quan-
do in silentio de rebus cælestibus cō-
mentamur. Ut enim oratio illa insi-
tuatur, que madmodum oportet, ma-
gnam postulat animi puritatem & ni-
tore. Siquidem precatio mentalis no-
est aliud, quam spiritualis diuinorum
mysticarum.

MORTIFICATIONE. 259

mysteriorum & perfectionum operū- *Tract. 3. de*
que inspectio ac contemplatio, ut alibi *orat. ment.*
diximus. Quocirca, sicut oculos cor-
poros, quibus spectande sunt res cor-
porales, claros & mundos esse necesse
est: sic oculos mentis, quibus res diui-
næ cōsiderandæ sunt, opus est esse pur-
gatos & nitidos. At mortificationis
proprius effectus est, animam expur-
garà spiritualibus folidibus. Nam p̄-
ter fordes primarias peccati mortalis,
quæ abluantur sacramento p̄niten-
tiæ, nonnullæ aliæ quoq; licet leuio-
res animæ inhærent, quæ vt non pror-
sus eam inquinēt, tamen vehementer
impedient, quo minus aciem defige-
re possit in res diuinas. Eæ sunt passio-
nes, aliæ quæ inordinatæ in rem creatâ
affectiones, noxæ quæ veniales, ad quas
remouēdas seruit mortificationis vir-
tus. Etenim dum homō spontè sibi ea
commoda & voluptates seculj, quibus
vti poterat, subtrahit, & libenter am-
plectitur ea, quæ carni & voluntati sua
sunt aduersa, paulatim peccata venia-
lia, ex cupiditatibus effrænatis orta,
euanscūt, animusque maiorem sem-
per accessionem facit ad veram puri-
tatem

392 TRACTVS DE SVI

centos tantum è populo suo delegisse
hoc est, illos qui stantes, & non po-
plibus humi flexis, aquam è flumi-
ne in os proiecerent. Deinde singulis
præbuisse in strastra deferendam lage-
nam, cui inerat lampas ardens, inde
extra vero tubam, ac demum compla-
barumque strepitu hostes in fugâ re-
tisse. Idem faciunt serui Dei opera mo-
tificationis; corda nimis tum ab effectu
rerum terrenarum abstrahunt; nec vila
affectione inordinata illis addicti sunt,
sed utuntur tantum illis, quoad necel-
litas sola postulat; corpora sua; quali
lagenas terreas concutiunt varijs pa-
narum generibus, & castigant, & sic vi-
ctoriam contra omnes tentationes tri-
um obtinent. Atque ut confractis
sic ex mortificatione nostra hic emi-
cat pulcherrima lux gratia, & doni sa-
cientiae ad res diuinias contemplan-
das. O quanta animae felicitas et, ha-
luce persuertis, eiusque operes ecclæ-
stes considerant? O quot non re-
giones, nouique mundi, ante nunquid
conspici in hac contemplatione se occu-

MORTIFICATIONE. 298

lis mentis obijciunt? O quanta latitudo perfunditur; dum huius lucis beneficio incredibilem mysteriorum diuinorum thesaurum intuetur? quomodo stupet, & animo suspensus, hæret in consideratione immensæ Dei bonitatis & sapientiae quo flagrat amoris incendio, cum acie mentis penetrat in ipsa infinitæ Dei caritatis ac misericordiæ viscera? Quod si tam admiranda & efficax lux in oratione mentali obtinetur per mortificationis exercitium, æquum est, ut strenue in ea nos exerceamus, voluntatem nostram coercendo, cupiditates carnis refrenando, & corpora castigando: etsi enim & alia bona opera multum pro sint ad idem consequendum, parum tamen efficiunt sine mortificatione.

Palladius in historia sua Lausiaca narrat Panfusium sanctitate, miraculisque clarum monachum cœlestis reuelatione motum adiisse rusticum tugurium, eique Dei nomine mandasse, ut rationem vitæ anteactæ sibi redderet. Rusticum autem: Dei nomine auditto, respondisse. Ego homo peccator sum: vita autem meæ hæc est institutio.

Matri-

Pallad. in
hist. Lauf.
c. 64.

294 TRACTATVS DÆ SVI

Matrimonio iunctus sum huic mulieris tribus autem liberis editis de seruanda deinceps castitate, & habitatione separata inter nos conuenimus & iam ipsos triginta annos sciuncit viximus. Operam do peregrinis, & egenis hospitio recipiendis; appono illis, quod habeo, & neminem vacuum dimitto. Si quem è populo rebus quibus modis possim, solor & iuuconor eos conciliare. Libero ea honestate morum imbuo, ut nemo ulli damno sit, procuro, & ne quidam in domum meam inferatur.

Vigilo. His auditis Panfusius expatiantum tibi est necessarium, neemptitia affectuosa Dei, eamque confundam, & crucem Christi suscipias. Par-

monitem sequitur, in oratione & mortificatione se exercet tanto cum fra-

gore, ut morientis animam Panfusius

glori-

MORTIFICATIONE. 295.

gloria mirabilis fulgentem viderit ab angelis deportari in æterna tabernacula. Affectionatam autem vel sapientiam Dei noritiam S. Panfusius appellabat ardenter illum amorem vnitium, quem rerum diuinaturum contemplatores in oratione experiuntur, cū perfecti sapiētiaz doni auxilio. Ad obtinēdū autem hoc nobile donum sapientia, & pretiosum illum rerum diuinum gustū meritò agnoscetabat idem sanctus opus esse mortificatione propriæ voluntatis & carnis castigatione, quā vñtabat crucem Christi, & idecirco rusti, cū illum deduxit ad locum, vbi commodè in ea ferenda se exercere posseta. Nam quamvis quis in statu vello, co hoc donum obtineri queat, tamen præstat eligere semper commodiorē, vbi plura adiumenta suppetant, & impedimenta absint pauciora. Denique hinc discimus eos qui operam nauare volunt orationi mentali, saluberrimè se dedere mortificationis omnium prauatum cupiditatum, tum ut puritatem & lucem animi, de qua diximus, consequantur, tum ut muniti sint contra multos lapsus.

peric.

296 TRACTATVS DE SVI
pericula, & detrimenta. Experiens
enim quotidiana liquet, eos qui hu-
militatis & abnegationis sui studiis re-
fugiunt, nec consilia Patrum spiritu-
lium sequuntur, turpissimè sœpe ad-
monitio, carne, & mundo in fraudem in-

Ei. s. de mo. duci. Vnde alicubi s. Gregorius. San-
cti, inquit, viri, qui à mundi operibus
non corpore, sed virtute sepiuntur, labo-
ri sius dormiunt, quām vigilare posse
runt: quia in eo, quod actionis huius
seculi deserentes superant, robusto con-
fictu quotidie cōtra semei ipsos pugnat,
ne mens per negligentiā torpeat, ne sub-
acta ocio ad desideria immunda frigescat.

C A P V T XV.

Mortificatione orationem mētalem ei-
iam in eo iussari, quod internam pa-
cem & solai ium spirituale
conciliet.

QUONIAM orationis mentalis ex-
ercitatio ingentem fructum af-
fert vitæ Christianæ, ut alibi de-
monstrauimus, congruens est, vi etiam